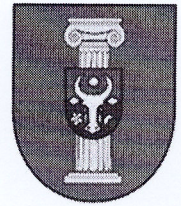

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 158/16**

mun. Chișinău

30.03.2022

Ciubotaru Cristina, inspector de integritate superior în cadrul Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Țurcan Mihail, primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 04.10.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorului de integritate, Ciubotaru Cristina, i-a fost distribuită electronic aleatoriu prin intermediul sistemului informațional e-Integritate sesizarea nr. 9114 din 27.09.2021, care a stat la baza formării dosarului de control nr. 20210216024 în privința dlui Țurcan Mihail, IDNP- [REDACTED], domiciliat în [REDACTED] (conform datelor din declarația de avere și interese personale pentru anul 2020).

Potrivit sesizării, dl Țurcan Mihail, primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă, a aprobat actele de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, pentru S.R.L. „Miturix-Agro”, IDNO-1003608003025, ex-director și fondator cu cota de 50% - Țurcan Mihail), în baza cărora, producătorul agricol a beneficiat de compensații în sumă de 2 151 930 lei (HG nr. 582/2020), 271 390 lei (HG nr. 846/2020) și 12 520,7 litri de motorină (HG nr. 27/2021). Suplimentar, petiționarul invocă faptul că un alt conflict de interese constă în faptul că soția acestuia, [REDACTED], figurează în calitate de fondator cu 50% în S.R.L. „Miturix-Agro”, iar în calitate de conducător al companiei figurează fiul primarului – [REDACTED].

Inițial, inspectorul de integritate reține faptul că, atât la etapa repartizării sesizării, verificării prealabile, cât și în perioada acumulării materialelor probatorii aferent dosarului de control, au fost aplicate prevederile Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr. 130/2021 (în vigoare din 29.10.2021) pentru modificarea unor acte normative. Or, acțiunea în timp a actului normativ este reglementată expres în conținutul art. 73 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Conform cerințelor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (versiunea în vigoare până la modificarea Legii nr. 132/2016 prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 130/2021 (în vigoare din 29.10.2021)) și art. 75, alin. (1) din Codul Administrativ al Republicii Moldova, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, a efectuat verificarea prealabilă a sesizării, întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Analizând condițiile de admisibilitate a sesizării, inspectorul constată că sub aspect de formă și conținut aceasta corespunde rigorilor legii, iar obiectul reclamat vizează aria de competență a Autorității Naționale de Integritate.

Sistemul informational automatizat e-Integritate a prezentat declarațiile depuse de către dl Țurcan Mihail în calitate de primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă, fapt care confirmă calitatea de subiect al declarării conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare Legea nr. 133/2016*) în privința căuia, se aplică prevederile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală și ale Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local.

Urmare procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul art. 19, lit. b), art. 28, alin. (1), art. 31 și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost întocmit procesul-verbal nr. 964/16 din 07.10.2021 prin care s-a dispus inițierea controlului privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Țurcan Mihail, primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă.

Prin scrisoarea nr. 04-16/5902 din 13.10.2021, care conform avizului de recepție nr. DS8005409338AS a fost recepționată la 21.10.2021, dl Țurcan Mihail a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

La data de 22.10.2021, dl Țurcan Mihail a făcut uz de drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și a făcut cunoștință cu sesizarea depersonalizată și materialele dosarului.

În ordinea art. 85, alin. (3) și art. 87, alin. (1) din Codul Administrativ al Republicii Moldova, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Astfel, sub aspect procedural, în temeiul art. 20, alin. (1), art. 32 alin. (3)-(5) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, pentru realizarea atribuțiilor de control și în vederea acumulării materialului relevant, au fost solicitate informații și documente de la entități publice și private înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și accesate registre informaționale de stat, anexate la dosarul de control. Totodată, pentru realizarea controlului a fost consultat cadrul legal general și special aplicabil statutului funcției și perioadei supuse controlului.

Materialele Comisiei Electorale Centrale denotă că în urma alegerilor locale generale din 14.06.2015 și celor din 20.10.2019, dl Țurcan Mihail a fost ales primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă, mandatele fiindu-i validate prin decizia Curții de Apel din 02.07.2015, și respectiv, hotărârea Judecătoriei Căușeni din 01.11.2019.

Prin urmare, dl Țurcan Mihail, (*în continuare subiectul controlului*) a avut obligația în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese statuate la art. 11 din Legea nr. 133/2016, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate; asigurarea transparenței și a controlului public al activității; responsabilitatea individuală și exemplul personal.

Potrivit informațiilor din Extras din Registrul de stat al Unităților de Drept din 18.10.2021 și materialele prezentate de Agenția Servicii Publice prin răspunsul nr. 10760 din 10.11.2021, ce vizează datele cu privire la S.R.L. „Miturix-Agro”, rezultă că persoana juridică este fondată cu cota parte de 50% fiecare: dl Țurcan Mihail (IDNP - [redacted]), dna [redacted] (IDNP - [redacted]) și administrată de către dl [redacted] (IDNP - [redacted]).

Potrivit informațiilor din Registrul de Stat al Populației, dl Țurcan Mihail, identificat prin IDNP - [redacted] este căsătorit cu dna [redacted] (soție) identificată prin IDNP - [redacted], conform certificatului de căsătorie din [redacted], iar dl [redacted] identificată prin IDNP - [redacted], este fiu.

Materialele prezentate de Agenția de Investiții și Plăți în Agricultură prin răspunsul nr. 2024 din 16.03.2022, nr. 2415 din 29.03.2022, s-a stabilit că dl Țurcan Mihail, în calitate de primar al s. Ermoclia a aprobat:

1. actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, pentru producătorul agricol S.R.L „Miturix-Agro”, conform dosarului nr. SF/2012SV2703, stabilirea modului de acordare a compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020.

Urmare căruia, Agenția de Investiții și Plăți în Agricultură, conform ordinului de plată nr. 9835 din 22.12.2020 a transferat în contul S.R.L „Miturix-Agro” suma de 271 390 de lei în baza (HG nr. 846/2020).

2. actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, pentru producătorul agricol S.R.L „Miturix-Agro”, conform dosarului nr. SF/2008SV0039, stabilirea modului de acordare a compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020 culturi ceraliere de grupa I.

Urmare căruia, Agenția de Investiții și Plăți în Agricultură, conform ordinului de plată nr. 6455 din 05.09.2020 a transferat în contul S.R.L „Miturix-Agro” suma de 1 181 190,00 de lei în baza (HG nr. 582/2020).

Ulterior, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (*în continuare AIPA*), a reexaminat suplimentar, calcularea și autorizarea spre plată a dosarului SF/2008SV0039, urmare a modificărilor efectuate de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și corectării erorilor comise în raportul totalizator de către autoritățile publice locale de nivelul I și nivelul II la etapa formării listelor, în baza procesului-verbal nr. 14/2020 al ședinței grupului de lucru din 30.11.2020 al AIPA, conform ordinului de plată nr. 6455 din 05.09.2020 AIPA a transferat suplimentar în contul S.R.L „Miturix-Agro” suma de 970 740,00 de lei în baza (HG nr. 582/2020).

3. actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, pentru producătorul agricol S.R.L „Miturix-Agro”, conform dosarului nr. SF/2103SV0549, ajutorul umanitar extern acordat de către România, destinate suportului agriculturilor afectate de secetă din 2020.

Urmare căruia, prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 27/2021, a fost aprobat Regulamentul privind stabilirea cuantumului de motorină din ajutorul umanitar extern acordat de către România, destinat suportului agriculturilor afectate de seceta din 2020, care stabilește modul de determinare a cuantumului cantitativ de motorină destinat compensării parțiale a pierderilor suferite de producătorii agricoli pentru roada anului 2020, ca urmare a înregistrării secetei la culturile de fitotehnie. Astfel, potrivit *Capitolului II Modul de calculare a ajutorului*, pct. 7-8, *ajutorul se acordă solicitanților sub formă de compensație directă la unitatea de suprafață de teren arabil înșămânțat cu culturi de fitotehnie afectat de secetă*, iar mărimea ajutorului per hectar de teren arabil afectat se calculează de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (în continuare – *Agenție*) în baza cantității totale de motorină disponibilă, raportată la suprafața totală eligibilă, conform dosarelor recepționate și formulei: $Ma = Se \times Cc$. Conform informației publice pe pagina oficială a Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură, <http://aipa.gov.md/ro/suport-financiar> și în baza dosarului nr. SF/2103SV0549 (motorină) privind ajutorul umanitar extern acordat de către România, destinate suportului agriculturilor afectate de secetă din 2020, producătorul agricol S.R.L. „Miturix-Agro” a beneficiat de 12 520,7 litri de motorină în baza (HG 27/2021).

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului.

În ordinea art. 35 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, în cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere.

Prin invitația nr. 04-16/1536 din 18.03.2022, dlui Țurcan Mihail, i-a fost solicitat punctul de vedere, care la 29.03.2022, subiectul controlului a prezentat sub nr. de intrare 2412, punctul de vedere și explicații prin care invocă următoarele:

„Comisia pentru examinarea și evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole, urmare a calamităților naturale înregistrate, își organizează modul de lucru în conformitate cu legislația și actele normative în vigoare ale Republicii Moldova, inclusiv în temeiul Regulamentului cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1076 din 16.11.2010, în felul următor:

Agentul economic, în decurs de 24 ore de la declanșarea situației excepționale cu caracter natural, informează Direcția Raională Agricultură și Alimentație și înaintează un demers oficial (scris în formă liberă), la primăria în raza căreia sunt amplasate terenurile agricole gestionate, despre afectarea suprafeței de culturi agricole deținute, urmare calamităților naturale ce au avut loc și solicită convocarea Comisiei pentru situații excepționale locale (în continuare Comisia) care va constata gradul de afectare a culturii, care este convocată de primarul localității.

În componența Comisiei intră obligatoriu: reprezentantul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne – președinte al Comisiei; reprezentantul Direcției Raionale Agricultură și Alimentație; conducătorul gospodăriei; reprezentantul primăriei; și după caz, reprezentantul companiei de asigurări, în cazul când culturile agricole sunt asigurate. În componența comisiei nu intră primarul localității (primarul nu este membru al comisiei).

După încheierea examinării stării culturilor agricole a întreprinderii, se întocmește, în două exemplare Actul de constatare a pagubelor, semnat de președintele Comisiei și toți membri ai Comisiei. Primul exemplar se transmite Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, iar al doilea exemplar rămâne la primărie. Copia Actului de examinare este ținută de fiecare membru al Comisiei. Actul autentificat reprezintă baza tuturor acțiunilor ulterioare, ce țin de evidența afectărilor culturilor agricole a calamităților naturale înregistrate.

Astfel, actul juridic care dă naștere dreptului agentului economic la compensații în urma calamităților naturale din partea statului este Actul de constatare a pagubelor culturilor agricole de calamități naturale, constatările cărora sunt efectuate de către Comisia pentru situații excepționale locale (președintele și membrii Comisiei). Anume în temeiul acestor constatări ale Comisiei despre pagubele cauzate de calamitățile naturale, agentul economic și beneficiază de compensații în urma acestor calamități naturale survenite, iar modul de acordare a compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei din fiecare an concret este stabilit prin Regulament aprobat prin Hotărâre a Guvernului RM din anul corespunzător, după caz. Primarul localității în cazul de față nu adoptă nici o decizie/dispoziție cu privire la compensații ori cu privire la constatarea pagubelor cauzate ce ar da dreptul agentului economic la aceste compensații, nu are nici un rol fie în constatarea pagubelor, fie în adoptarea deciziilor privind acordarea eventualelor compensații fie la distribuirea acestora.

Cu referire la situațiile expuse de Dvs în solicitarea punctului de vedere, pot să comunic că dat fiind faptul că conform legislației și actelor normative în vigoare ale Republicii Moldova, primarul localității nu este președinte ori membru al Comisiei pentru situații excepționale locale, subsemnatul, în calitate de primar al s. Ermoclia r-nul Ștefan Vodă, nu am participat în nici într-un mod la procesul de constatare a pagubelor ori procesul decizional în ce privește acordarea compensațiilor în urma calamităților naturale către SRL „MITURIX AGRO”.

Totodată, menționez că, dat fiind faptul că SRL „MITURIX AGRO” este o afacere de familie în care eu dețin cota parte socială de 50%, pentru a exclude eventualele dubii de apariție a unor conflicte de interese chiar și potențiale, în speță nu am aprobat personal nici unul din actele de constatare care au constituit temei pentru acordarea compensațiilor în urma calamităților naturale societății SRL „MITURIX AGRO” în perioada invocată de Dvs - 2020-2021, or pe aceste Acte nu se va regăsi semnătura subsemnatului în nici un mod, fapt care poate fi verificat ușor prin examinarea Actelor în cauză.

În calitate de primar nu am influențat și nu am putut influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților de către membrii și președintele Comisiei pentru situații excepționale locale care au constatat existența și întinderea pagubelor cauzate culturilor

agricole ale SRL „MITURIX AGRO” în circumstanțele invocate de Dvs în solicitare. Mai mult ca atât, având în vedere particularitățile procesului de constatare a pagubelor, primarul localității, în virtutea lipsei atribuțiilor legale în acest sens apriori nu poate crea situații chiar și ipotetice în care, chiar și având un interes personal, să influențeze, sau să poată influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce revin potrivit legii primarului ori membrilor și președintelui Comisiei pentru situații excepționale locale. Drept urmare, eventualele conflicte de interese (real sau potențial) în speță lipsesc.

Drept urmare, țin să Vă asigur că în activitatea mea de primar al s. Ermoclia r-nul Ștefan Vodă am respectat și respect cu strictețe prevederile legislației și actelor normative al RM în vigoare, inclusiv art.12 și 14 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr.133 din 17.06.2014.”

Examinînd materialele dosarului de control și punctul de vedere al subiectului controlului, inspectorul constată lipsa încălcării regimului juridic al conflictului de interese de către dl Țurcan Mihail în exercițiul mandatului de primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă, din următoarele considerente.

Dl Țurcan Mihail deține calitatea de subiect conform art. 3, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, fiind persoană cu funcție de demnitate publică cărei se aplică prevederile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală și ale Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local.

În corespundere cu prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016 cu privire la declararea averii și a intereselor personale, prezintă următoarele noțiuni pertinente cazului:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Pornind de la noțiunea conflictului de interese definită de art. 2 și art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, identificarea conflictului de interese necesită prezența obligatorie a următoarelor elemente constitutive:

- deținerea calității de subiect al declarării;
- aflarea subiectului declarării în exercițiul funcției;
- existența sau apariția situației în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii;
- prezența interesului personal, care influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii.

Potrivit aceluiași art. 2 din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale, interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale.*

Conform prevederilor art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea,

destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

În conformitate cu prevederile art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit alin. (4) corespunzător, stabilește că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află; b) să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.

În conformitate cu alin. (7) corespunzător, primarii sînt obligați să informeze Autoritatea Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Alin. (5) corespunzător, stabilește că informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Conform informației publice de pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, <https://www.madrm.gov.md/ro/content/2478>, este publicat Îndrumarul metodic cu privire la evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole urmare a calamităților naturale. În cazul declanșării unor situații excepționale, conform prevederilor pct. 10 din Regulamentul cu privire la clasificarea situațiilor excepționale și la modul de acumulare și prezentare a informațiilor în domeniul protecției populației și teritoriului în caz de situații excepționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1076 din 16.11.2010, organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale, în comun cu subdiviziunile teritoriale ale Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale ale Ministerului Afacerilor Interne, realizează în modul stabilit colectarea și prelucrarea informației despre situațiile excepționale care au fost înregistrate în urma intemperiilor care au afectat culturile agricole.

Agentul economic (persoană juridică sau persoană fizică), în decurs de 24 ore de la declanșarea situației excepționale cu caracter natural, informează Direcția Raională Agricultură și Alimentație și înaintează un demers oficial (scris în formă liberă), la primăria în raza căreia sunt amplasate terenurile agricole gestionate, despre afectarea suprafeței de culturi agricole deținute, urmare calamităților naturale ce au avut loc și solicită convocarea Comisiei pentru situații excepționale locale (în continuare Comisia) care va constata gradul de afectare a culturii.

În componența Comisiei intră obligatoriu: reprezentantul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne – președinte al comisiei; reprezentantul Direcției Raionale Agricultură și Alimentație; conducătorul gospodăririi; reprezentantul primăriei; și după caz, reprezentantul companiei de asigurări, în cazul cînd culturile agricole sunt asigurate.

Inspectorul constată cu certitudine că actele de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, pentru S.R.L „Miturix-Agro”, conform dosarelor:

- nr. SF/2012SV2703 stabilirea modului de acordare a compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020, în viza direct și pe persoane apropiate, care în consecință producătorul agricol S.R.L. „Miturix-Agro” a beneficiat de compensații în sumă de 271 390 lei (HG nr. 846/2020).
- nr. SF/2008SV0039 stabilirea modului de acordare a compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020 culturi cerealiere din grupa I, în viza direct și pe persoane apropiate, care în consecință S.R.L. „Miturix-Agro” a beneficiat de compensații în sumă de 2 151 930,00 de lei (HG nr. 582/2020).
- actul de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, pentru producătorul agricol S.R.L. „Miturix-Agro”, conform dosarului nr. SF/2103SV0549, ajutorul umanitar extern acordat de către România, destinate suportului agriculturilor afectați de secetă din 2020, în viza direct și pe persoane apropiate, care în consecință S.R.L. „Miturix-Agro” a beneficiat de 12 520,7 litri de motorină.

Se mai constată că actele administrative respective au fost aprobate prin prisma Îndrumarului metodic cu privire la evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole urmare a calamităților naturale, în vederea punerii în aplicare a deciziei comisiei de lucru, în cazul dat Comisia pentru Situații Excepționale care a identificat pagubele cauzate de calamitățile naturale asupra recoltei stabilite prin:

- 1) Regulamentul privind stabilirea modului de acordare a ajutorului financiar din partea Guvernului Federației Ruse, destinat pentru compensarea parțială a prejudiciului cauzat de seceta din anul 2020 la cultura porumbului și pregătirea solului pentru recolta anului 2021 aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 846/2020;
- 2) Regulamentul privind stabilirea modului de acordare a compensațiilor pentru diminuarea consecințelor calamităților naturale asupra recoltei anului 2020 aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 582/2020;
- 3) Regulamentul privind stabilirea cuantumului de motorină din ajutorul umanitar extern acordat de către România, destinat suportului agriculturilor afectați de seceta din 2020 aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 27/2021.

Conform hotărârii nr. 12 din 24.07.2020 a Președintelui Comisiei pentru Situații Excepționale a raionului Ștefan Vodă, a fost aprobată componența Comisiei pentru evaluarea pagubelor culturilor agricole din grupa a II-a, de pe teritoriul raionului Ștefan Vodă:

- ✓ vicepreședintele raionului;
- ✓ funcționarii Direcției Agricultură și Alimentație a Consiliului raional Ștefan Vodă;
- ✓ Colaboratorii Secției situații excepționale Ștefan Vodă;
- ✓ Specialist principal pentru reglementarea funciară și cadastru a primăriilor, alți funcționari ai primăriilor, consilieri locali;
- ✓ Agenții economici, deținători a culturilor agricole afectate.

Potrivit conținutului a actului de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale se atestă că în componența comisiei a făcut parte: reprezentantul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale-președinte al Comisiei; reprezentantul Direcției Raionale Agricultură și Alimentație; conducătorul gospodăriei; reprezentantul primăriei. Subiectul controlului nu a făcut parte din componența Comisiei pentru situații excepționale care a constatat evaluarea pagubelor culturilor agricole a producătorului agricol S.R.L. „Miturix-Agro” situate în s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă, din care motiv nu avea cum să intervină asupra constatării pagubelor, deoarece însăși procesul decizional/decizia îi aparține Comisiei.

Prin urmare, eventual interes personal al subiectului controlului ce plana la aprobarea actelor de constatare a pagubelor în urma calamităților naturale, nu a influențat și nici nu avea cum să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de primar, ori dînsul a acționat în calitate de primar al localității cu drept de semnătură și sub influența puterii lucrului decis de comisia pentru situații excepționale, cu atât mai mult că primarul localității nu este președinte ori membru al Comisiei pentru Situații Excepționale.

În urma analizei celor expuse în sesizare, a materialelor dosarului de control și prin prisma prevederilor legale, inspectorul reține că situația în care deținând calitatea de subiect al declarării și aflându-se în exercițiul funcției/mandatului de primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă, dl Țurcan Mihail nu s-a aflat în situație de conflict de interese la aprobarea actelor de constatare a pagubelor cauzate culturilor agricole de calamitățile naturale, pentru S.R.L. „Miturix-Agro”, prin care producătorul agricol a beneficiat de compensații 271 390 lei (HG nr. 846/2020), compensații în sumă de 2 151 930,00 de lei (HG nr. 582/2020) și 12 520,7 litri de motorină în baza (HG 27/2021). Or, în acesată situație aprobarea actelor de constatare a pagubelor a fost conform atribuțiilor ce îi revin în conformitate cu Îndrumarul metodic cu privire la evaluarea gradului de afectare a culturilor agricole urmare a calamităților naturale, și anume avizarea de către primarul localității și de către șeful Secției Situației Excepționale.

Generalizând rezultatele controlului prin prisma cadrului legal pertinent, conducându-se de principiile concludenței, utilității și veridicității și aplicând propria convingere în examinarea sub toate aspectele și în mod obiectiv materialul probatoriu disponibil în raport cu presupusele încălcări invocate la etapa inițierii controlului, inspectorul de integritate conchide lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Țurcan Mihail, primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă.

Potrivit prevederilor art. 38, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin. (1), inspectorul de integritate va înceta procedura de control prin emiterea unui emite un act de constatare.

În baza celor expuse, exercitând dreptul discreționar în conformitate cu prevederile art. 19, art. 37, 38, alin. (2) și art. 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în coraborare cu prevederile Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Țurcan Mihail, primar al s. Ermoclia, raionul Ștefan Vodă.
2. Se aduce la cunoștința dlui Țurcan Mihail prezentul Act de constatare și se comunică despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4).

Inspector de integritate superior

Cristina CIUBOTARU